

VAN VRIENDEN TOT VIJANDEN

of Hoe de liefde overwint

DOOR

J. KUIPER.

HOOFDSTUK I.

Een droevig afscheid en een nuttige les.

Op een schoonen dag in Augustus wandelden Herbert en Mary Walters in den tuin achter de pastorie van het dorpje Lillsdon in Engeland. Zij wilden een laatst vaarwel brengen aan de bloemen en heesters, die zij steeds zoo goed verzorgd hadden en nu meer dan ooit beminden, wyl zij ze voor altijd verlaten zouden. Hun vader was gestorven. Zijn levensdraad was in het midden zijner jaren afgesneden en hij liet zijne vrouw en kinderen slechts een gering vermogen na. Reeds een ander predikant had het beroep naar de gemeente van Lillsdon aangenomen en deze zou weldra overkomen. De weduwe en hare kinderen maakten zich daarom thans gereed, de pastorie, waarin zij zooveel geluk genoten hadden, te verlaten, om er misschien nimmer in weder te keeren.

Herbert Walters was twaalf jaren oud. Zijne zuster was pas tien, doch ze scheen ouder dan haar broeder, daar deze tenger en klein van gestalte was. Herbert was nooit zoo sterk geweest als zijn zusje en zijn moeder was dikwijls bezorgd geweest, dat de ijverige en vurige knaap met het leeren te veel van zijne krachten zou eischen. Hij was steeds zijns vaders lieveling geweest en overtrof op school steeds in het leeren zijne makkers, die even oud waren als hij. Zijn geest was sterker dan zijn lichaam en zijne ouders hadden zich

genoodzaakt gezien, zijne leeslust te beperken.

Niet ver van Lillsdon lag de stad Bramford, waar een uitmuntende Latijnsche school was. De flinkste leerlingen, wier ouders tot de mingevoeden behoorden, werden er met beurzen begiftigd, waaruit ze leeren konden, tot ze alle klassen der school hadden doorloopen. De weduwe Walters wist, dat haar Herbert een talentvolle jongen was, besloot, zich te Bramford te vestigen en haar zoontje naar de Latijnsche school te zenden, in de hoop, dat ook hij eene beurs mocht verkrijgen. Ook Herbert, leergierig als hij was, verlangde naar verder onderwijs en had, in kinderlijke eenvoudigheid, reeds allerlei plannen voor de toekomst gemaakt.

Doch thans was de laatste dag van zijn verblijf te Lillsdon aangebroken. De meubelen en andere goederen waren reeds naar een nederige woning in Bramford overgebracht. Niets bleef de weduwe nog over te doen, dan van enkelen afscheid te nemen. In dien tijd wandelden, gelijk wij zeiden, Herbert en zijn zusje in den tuin. Geen bloem of plant was er, die ze niet met belangstelling beschouwden. Hier was de boom, waaronder Herbert des zomers de lessen voor zijn vader had geleerd. Mary zat gewoonlijk bij hem, maar mocht dan niet spreken, vóór het leeuur voorbij was. Ginds was het priëel, dat dominé Walters in zijn ledige uren zelf had aangelegd. De klimopplanten waren reeds hoog opgeschoten. Nog een paar jaren en de koepel

van levend groen zou geheel voltooid zijn. Maar zij zou door vreemden gebruikt worden en niet door hem. Daar was het plekje gronds, dat vader geheel aan de kinderen had afgestaan, om het tot tuintje in te richten. En Herbert en Mary hadden ieder jaar een goed gebruik gemaakt van dit hun eigendom. Zij hadden er bedjes gegraven, bloemen geplant en perkjes aangelegd. Mary schreide, toen ze aan dit alles dacht en Herbert kon nauwelijks zijne tranen bedwingen.

„Ik geloof niet, dat wij ooit weer zoo gelukkig zullen worden, als wij hier geweest zijn”, snikte Mary.

„Misschien niet”, antwoordde Herbert. „Maar toch”, ging hij verder, „als ik een beurs krijg en verder kan studeeren, misschien word ik dan nog wel eens zóó rijk, dat ik voor moeder en ons beiden een ander huis kan koopen, zoo mooi als dit, en dat wij dan vooreerst niet behoeven te verlaten. Ik zal zoo hard studeeren, als ik kan. O, Mary, ik kan de gedachte niet verdragen, dat wij nu in zoo'n klein huis te Bramford moeten wonen. En ik weet, dat moeder niet gaarne in een stad woont, maar ze gaat om onzentwil naar Bramford.”

„Ik zal haar alle dagen helpen”, zei Mary, „en vlijtig zijn, als gij naar school toe zijt. Maar o, wat zal ik u missen, als ge niet te huis zijt, meer dan gij mij missen zult, want gij vindt afleiding bij zoovele kameraadjes.”

„En toch zal ik van niet één van hen zooveel houden als van u. Eigenlijk gezegd, ben ik bang voor alle jongens in Bramford, want ze zullen mij gering achten, omdat ik niet zoo groot en sterk ben als zij en niet spelen kan, zooals zij.”

„Je bent wel niet groot en sterk,” vertroostte Mary, „maar ge hebt toch wel zooveel moed als zij en ge kunt ook wel zoo goed leeren als zij. En ge zult ook niet liegen en bedriegen en u in alles als een flinken jongen gedragen.”

„En u gedragen, zooals God het wil” antwoordde eene zachte stem achter hen. Hunne moeder was zachtjes over het gras-

veld heen gekomen, zóó zachtjes, dat zij haar niet bemerkte hadden. Zij had het gesprek harer kinderen voor een deel gehoord en ging nu verder :

„Vreest God en dan hebt ge niemand te vreezen. Herbert, ik heb u reeds meermalen daarop gewezen, doch thans moet ik het u in het bijzonder doen. Op school zult ge vrienden ontmoeten, die u tot het doen van verkeerde dingen willen verleiden. Ook zullen er zijn, die u plagen en kwellen zullen en zoo u tot toorn of tot daden van geweld kunnen bewegen. Maar zijt ge klein en zwak van lichaam, geef steeds blijken van sterkte van geest, om den verzoeker te wederstaan en u te houden aan de lessen, die uw vader en ik u steeds hebben ingeprent. En geloof mij Herbert, een dergelijke sterkte is van meer waarde, dan groote lichaamskracht. Ge weet, hoe en waar die sterkte te vinden is ?”

En terwijl de knaap met zijn heldere, verstandige oogen zijne moeder aanblikte, riep hij :

„Ja, moeder, dat weet ik, ge hebt het mij meermalen verteld : bij Jezus en bij Jezus alleen.”

HOOFDSTUK II.

Waarin Herbert zich, onwetend en onschuldig een vijand maakt.

Van de nette en ruime pastorie te Lillsdon in de kleine woning te Bramford, was voor de weduwe Walters en hare kinderen een groote verandering. Het huisje stond in eene achterstraat. Behalve een streekje gronds er voor, was er geen tuintje bij. De kamers waren klein en weinig in getal. Een kamertje boven was voor Herberts studeervertrek bestemd. De knaap plaatste er zijn lessenaar in, stelde er zijne boeken op en bereidde alles er voor ijverige studie voor. Het ameublement bestond slechts uit eene tafel en twee stoelen, waarvan de eene voor hem bestemd was en de andere voor zijn zusje, die hem, op de vroegere voorwaarde, nl. om tijdens den leertijd zich stil te houden, zou mogen gezelschap houden.

Weldra was de familie Walters goed en wel in de nieuwe woning gevestigd. Herbert vervoegde zich zoo spoedig mogelijk bij dr. Mowbrey, het hoofd der Latijnsche school, die een kennis van zijn vader was. Dr. Mowbrey staarde met ingenomenheid den schranderen knaap aan, toen deze zijne begeerte te kennen gaf, om mede te dingen naar de beurs, die voor het volgende studiejaar bestemd was.

Spoedig was Herbert als leerling der school aangenomen en trok hij door zijne flinke antwoorden en door zijne oplettendheid de opmerkzaamheid van den onderwijzer zijner klasse. Vaak hield deze zich in 't bijzonder met hem bezig en sprak hem woorden van aanmoediging toe.

„Die kleine Herbert schijnt een veelbelovende jongen,” sprak de onderwijzer eens tot Dr. Mowbrey. „Wat hij eens geleerd heeft, begrijpt en onthoudt hij goed. Hij zal voor Harvey een gevaarlijk mededinger worden.”

Harvey was een der meestgevorderde leerlingen der klasse, van wien men verwachtte, dat hij de beurs wel winnen zou. Hij bezat meer dan gewone bekwaamheden, doch was in zijn studie zeer ongestadig. Soms kon hij 14 dagen en langer zijn tijd verbeuzelen. Doch als hij dan zag, dat hij bij de anderen ten achter raakte, wist hij door de studie goed weer aan te pakken, weldra zijne medeleerlingen in te halen. Hij kon dit doen, wijl er tot dusver in zijne klasse niemand geweest was, die zich in het leeren met hem meten kon. Hij was de zoon van een geneesheer en was onder de scholieren, vooral onder de jongeren, niet zeer bemind. Hij snoefde op zijne vorderingen en had lust in het twistzoeken. Wanneer de kleinere jongens aan het spelen waren, mocht hij gaarne hun spel bederven. Ook was hij heerschzuchtig en kon hij niet dulden, dat een ander zijn meerdere in het leeren was. Hij wist, dat men hem vreesde en in plaats, dat hij hierin gaarne verandering zag, verblijdde hij er zich over.

Ongelukkig voor Herbert had een jon-

gen gehoord, wat de onderwijzer van Herbert tot Dr. Mowbrey had gezegd en had dit alles aan Harvey weder verteld. Harvey echter kon niet gelooven, dat Herbert een te vreezen mededinger voor hem was. Hij zag met verachting op den nieuwen leerling neder en vergeleek diens kleine en tengere gestalte bij zijn eigen krachtig gebouwd lichaam. En wetend, dat hij flink leeren kon, als hij het verkoos, meende hij, dat een jongen, die tot dusver te huis zijn opleiding ontvangen had, en die bovendien jonger dan hijzelf was, hem niet bij het vergelijkend examen zou overwinnen. Reden om zich ongerust te maken, geloofde hij dan ook niet te hebben. Toch kwetste het zijn hoogmoed, dat zijn onderwijzer in Herbert een gevaarlijk mededinger van hem naar de beurs zag en het maakte hem gramstorig op Herbert, hoewel hij met dezen nog nauwelijks gesproken had.

Herbert snelde met blijdschap en haastig naar huis. Hij had niet het minste vermoeden, dat hij zich op school reeds een vijand gemaakt had. Hij haastte zich de woonkamer binnen en zeide tot zijne moeder en Mary:

„Wat ga ik met genoeg naar school. Ik heb examen afgelegd en ben in een hoogere klasse gekomen, dan ik verwacht had. En de meester heeft gezegd, dat hij hoopt, dat ik spoedig op de hoogste plaats zal zitten en hij meent, moeder, dat ik veel kans heb, de beurs te winnen.” En zijne moeder om den hals vallend, voegde hij er fluisterend nog aan toe:

„De meester vroeg mij, bij wie ik les had gehad en toen ik het hem zei, antwoordde hij, dat mijn vader een bekwaam man had moeten zijn, anders had hij mij niet zoover kunnen brengen.”

De tranen kwamen de weduwe in de oogen, toen ze dit hoorde, tranen van droefheid en ook van dankbaarheid, die ze echter spoedig afdroogde. Verblijd over de leerlust van haar zoon, maakte ze zich toch ook weer bezorgd over hem. Ze was bevreesd, dat te veel studie zijne gezondheid zou ondermijnen. Herbert toch was geen

gewone jongen. En nu hij zijn hart op de studiebeurs had gezet, kon hij zich te veel inspannen, en van zijne krachten te veel vergen. Die beurs joeg hij na, niet zoozeer uit eerezucht, als wel, om niet te veel van zijne moeder te vergen en haar niet te zeer te laste te zijn. 's Morgens, als zijne moeder en zuster nog sliepen, stond hij voortaan reeds op en leerde vlijtig de lessen, hem op school opgegeven. En de belooning hiervoor vond hij in de tevredenheid zijns onderwijzers over zijne leerlust en in de vorderingen, die hij steeds maakte. Harvey begreep weldra, dat hij wel degelijk in Herbert een ernstig mededinger gevonden had en dat, als hij niet oppastte, die kleine, zwakke jongen, dien hij steeds zoo geminacht had, hem de beurs zou ontwringen. Harvey ondervond dat hij meer moest studeeren, dan hij wel lust toe had; dat alleen aanhoudende inspanning hem gelijken tred kon doen houden met den nieuweling. Zijn hoogmoed werd geprikkeld als de andere jongens tot hem zeiden: „Harvey, het kan best gebeuren dat ge wordt overvleugeld door iemand, die een jaar jonger is dan gij.” Niet, dat hij zich veel om de beurs bekommerde. Zijn vader kon het goed doen, zoodat hij wel door kon studeeren, ook al verkreeg een ander de beurs. Maar het was, omdat hij steeds de eerste in de klasse wilde zijn en niet kon

dulden, dat een ander hem voor was, dat de beurs hem als zulk een begeerlijke buit voorkwam.

Harvey, om zich te wreken op zijn onschuldigen mededinger, begon dezen nu zooveel mogelijk te plagen. Weldra had hij bemerkt, dat Herbert niet gaarne toespelingen hoorde op zijn kleine gestalte.

Het zwakke punt was ontdekt en om nu Herbert te krenken, gaf Harvey dezen den scheldnaam van „Goliath” en maakte steeds allerlei sarcastische toespelingen op diens gering voorkomen. Het is onmogelijk, om al de plagerijen op te noemen, waarmede Harvey Herbert kwelde en vervolgde. Alleen op deze wijze kon hij zich wreken voor de meerdere moeite, die hij thans moest doen, om de beurs te bemachtigen.

Herbert gedroeg dit alles geduldig en zeide er weinig of niets van aan zijne moeder, daar hij haar om zijnentwil niet wilde beangstigen. Zijn leven werd echter geheel door Harvey's vijandschap verbitterd. En zoo als 't gewoonlijk gaat, was het ook nu: hij kon geen wandeling maken of geen boodschap doen, of hij ontmoette Harvey, die steeds door een aantal andere jongens vergezeld was, welken laaghartig genoeg waren, Harvey in zijne plagerijen te helpen.

(Wordt vervolgd.)

NIETS OVER DEN TIJGER

DOOR

J. JANSSEN JR.

Misschien hebben velen van u, in de diergaarde te Rotterdam of in Artis te Amsterdam, wel eens een levenden tijger gezien. Toch zaagt ge hem daar niet in zijne volle kracht.

Neen, een tijger in een hok opgesloten,

waarin hij juist genoeg ruimte heeft, om zenuwachtig en ongeduldig heen en weder te loopen kan ons misschien door zijn schor gehuil op een afstand houden, maar vrees aanjagen, dat kan hij ons niet.

Dan zoudt ge hem ergens anders moeten ontmoeten, in de vrije natuur, in het dichte woud.

Weet ge, waar ge hem o.a. vinden kunt?

Onder verschillende aandoeningen ging de menigte uiteen en nog lang sprak men over dit merkwaardig voorval.

De bakker had er geen spijt van. Velen wilden van hem alleen brood hebben en sedert hij het kind in huis had, scheen er wel een bijzonderen zegen op zijn huis te rusten. Hij verdiende geld als water en kon zijn pleegkind, zoowel als zijne eigen kinderen eene goede, nette opvoeding geven. Na eenige jaren werd hij eigenaar van eene groote bierbrouwerij en zijn pleegzoon Jesaias de Lindt werd deelgenoot van eene andere brouwerij. Terwijl de nakome-

lingen van den verrader allen tot den bedelstaf vervielen klom Jesaias, de zoon van de Wederdoopster, in eer en aanzien. Overal was hij geacht en bemind en toen er een nieuwe burgemeester moest komen, werd hij met groote meerderheid en algemeenen bijval tot burgemeester van Rotterdam gekozen.

Is er een God, die leeft en op deze aarde vonnis geeft ook werd hier het woord der Schrift bewaarheid, dat de Heere het nakroost zegent van allen, die Hem liefhebben, en dat Hij een Vader der weezen is.

VAN VRIENDEN TOT VIJANDBEN

of Hoe de liefde overwint

DOOR

J. KUIPER.

(Vervolg van bladz. 136.)

HOOFDSTUK III.

Waarin Herbert den verzoeker wederstaat en Harvey's vijandschap zich in daden openbaart.

Gekweld door de plagerijen van Harvey verstreek voor Herbert de zomer. De herfst was ingetreden en de bladeren der boomen namen reeds hunne gele tinten aan. Juffrouw Walters en hare kinderen gevoelden zich geheel inwoners van Bramford. In hun kleine woning richtten zij zich zooveel mogelijk in, zooals zij dat vroeger gewoon waren. Wel is waar misten zij hun mooien pastorietuin, doch de omstreken van Bramford waren schoon en schilderachtig en lokten van zelf tot wandelen uit. De moeder was steeds bevreesd, dat haar Herbert zich te veel in zijn stu-

deervertrek zou opsluiten en te veel van zijne krachten zou vergen, waarom zij er dikwijls op aandrong, dat hij mee zou gaan, wanneer zij en Mary gingen wandelen.

Eens vroeg juffrouw Walters aan Herbert, of deze voor haar naar eene boerderij, twee mijlen van de stad gelegen, wilde gaan, om er eene boodschap te doen. Herbert bewilligde hierin terstond. Toen hij op den terugreis was, ontdekte Herbert eensklaps Harvey, die nog een paar jongens bij zich had. Harvey en zijne makkers stonden in een tuin, waarin zich enkele pereboomen bevonden. De meeste peren waren er reeds afgeplukt, maar boven in de boomen hingen nog enkele. Het tuintje behoorde aan eene arme vrouw, die de peren verkocht, om van de opbrengst daarvan de huur te

betalen en er dan nog wat op hoopte te verdienen. Toen Herbert er aankwam, zat er juist een jongen in den boom, die een aantal peren naar beneden gooide. Hij beklagde zich echter, dat hij de mooiste niet kon bereiken, omdat die hoog in den boom en aan het uiterste der takken zaten. Harvey riep hem toe, dat hij meer peren naar beneden moest werpen, doch de knaap antwoordde, dat hij zich niet verder durfde wagen, daar hij vreesde, dat de takken zouden breken en hij uit den boom zou vallen.

„Dan is het beter,” riep Harvey, „dat wij nu weg gaan en straks terug komen met een kleineren jongen bij ons, b.v. Williams, die niet durft weigeren, als ik hem iets zeg. Het is echter te hopen, dat de vrouw in den tusschentijd niet komt en de peren van den boom haalt.”

Op dat oogenblik keek hij rond en zag Herbert aankomen. Haastig snelde hij op dezen toe en Herbert bij den arm grijpend, zei hij :

„Hier is Herbert, wij hebben hem noodig.”

„Ziet ge die peren aan den boom, Herbert?” en meteen gooide hij met een steen er naar, op gevaar af, den jongen te raken, die nog in den boom zat.

„Ik zie ze” antwoordde Herbert eenigszins bedremmeld. „Maar wat hebben wij met die peren te maken?”

„Die peren willen wij hebben, maar wij kunnen er niet bij komen, omdat de takken voor ons te dun zijn. Wilt gij in den boom klimmen en er de peren af werpen? De takken kunnen u wel dragen. Ge komt juist op tijd, om ons te helpen.”

„Maar de peren zijn niet van u,” opperde Herbert.

„Dat weet ik wel,” antwoordde Harvey. „Zij zijn van Betsy Reed. Wij behoeven echter voor haar niet bang te zijn, want ze is naar Bramford, om boodschappen te doen.”

„Dus steelt ge de peren, terwijl de vrouw naar de stad is?” vroeg Herbert, met een uitdrukking van droefheid en afkeer op het gelaat, die Harvey verbitterde.

„Stelen of niet,” riep de ondeugende knaap, „maar jij moet den boom in; ik weet, ge kunt klimmen als een kat.”

„Doe het maar, Herbert,” zeide de andere knaap. „Dabson zit nog in den boom. Als ge bang voor vallen zijt, zal Dabson je wel vasthouden.”

Het scheen, dat Herbert ineens in voorkomen veranderde. Hij richtte zijn hoofd moedig op en vastberaden sprak hij :

„Ik kan gemakkelijk in den boom klimmen en ook ben ik niet bang, er uit te vallen. Toch wil ik het niet doen. Ik wil niet stelen, ik wil de peren van de oude vrouw zelfs niet aanroeren.”

„Zeer goed,” zeide Harvey, bleek van woede wordend. „Wij zijn dus dieven! Dat meent ge, maar met dien onzin later wij u niet vertrekken. Nuttelooze kleinmies, wij zullen thans eens voor goed afrekenen. Klim in den boom en doe wat ik u zeg, of ik zal u afranselen, zooals ik u nog nooit gedaan heb.”

De andere jongens waren verbaasd over den moed van Herbert. Zij waren vriend van Harvey, omdat zij vreesden, hem tot vijand te maken.

„Wat ge mij ook doet, stelen wil ik niet,” verzekerde Herbert nogmaals met nadruk.

„Neem dat dan aan,” schreeuwde Harvey, woedend van drift en meteen gaf hij Herbert een slag tegen 't hoofd, dat dezer tegen de schutting van den tuin rolde „Wilt ge in den boom klimmen, of niet?”

„Nooit,” antwoordde Herbert ontdaan. En meteen daalde een tweede en een derd slag op zijne schouders neder. Een vierd zou gevolgd zijn, doch Herbert zag zó doodelijk bleek, dat de andere jongen medelijden met hem kregen en Harvey' opgeheven hand terughielden.

„Kom,” zeide Dabson, die uit den boor was geklommen, „ge moet Herbert nie meer slaan. Wij hebben reeds genoeg pere geplukt. Laat ons ze verdeelen en naar huis toe gaan.”

„Het is niet om de peren,” riep Harvey, „dat ik hem geslagen heb. Ik wilde hem

echter leeren, dat hij niet meenen moet, zooveel beter dan wij te zijn. Neem dat, Herbert, als een afscheidsgroet nog aan, om u wat nederiger en minder koppig te maken" en meteen gaf hij Herbert nog een schop en trok met zijne kameraden af.

Meer nog dan vroeger begon Harvey Herbert nu te haten, daar hij nu gezien had, dat die kleine en zwakke knaap zooveel sterker van geest en door zooveel edeler beginselen geleid werd dan hij.

Herbert zei niets van het gebeurde aan zijne moeder. Ze bemerkte zijne bleekheid, doch vroeg niet naar de oorzaak er van. Ze wist, als er iets gebeurd was, dat hij

het haar wel vertellen zou. Mary wilde echter de oorzaak der bleekheid van haar broeder weten en vroeg er hem naar. Hij antwoordde, dat een andere jongen hem geslagen had, doch dat het van geen beteekenis was. Sprak hij er weinig of niets van, toch werden al de jongens op school er weldra bekend mee, hoe en waarom Harvey hem geslagen had. En Harvey werd door dit alles nog meer gehaat onder zijne medeleerlingen dan vroeger. Toch had Herbert ook in het vervolg nog veel te lijden van Harvey's tirannie.

(Slot volgt.)

Uit het leven van Maarten Luther

DOOR

W. BUSSEMAKER.

De banbul in de vlammen.

(Vervolg van bladz. 140.)

De 95 stellingen van Luther, aangeplakt aan de kerkdeur te Wittenberg, werden niet alleen in Saksen, maar in het geheele Duitsche rijk druk besproken. Door deze optreding tegen den aflaathandel verwierf Luther zich vele vijanden, doch ook onderscheiden vrienden.

Dat Tetzal woedend was, laat zich begrijpen. In zijnen toorn stak hij te Jüterbock een groot vuur aan en sprak op hoogen toon, dat Luther in zulk een vuur eens verbrand zou worden.

Nu wist Luther dus, wat hem boven het hoofd hing.

De professor van Wittenberg was evenwel niet gauw vervaard. Hij wist te goed, dat Tetzal een broedetende profeet was, en niet in staat om in de toekomst te blikken. Ook wist Luther uit zijnen Bijbel, dat er geen haar van zijn hoofd zou vallen, zonder den wil van zijnen hemelschen Vader.

Maar Tetzal deed nog meer. Hij gaf een geschrift uit, door eenen geleerde geschreven. Doch ook daardoor bracht hij Luther niet van zijn stuk. Onze professor greep dadelijk naar de pen, en antwoordde zoo moedig en krachtig, dat Tetzal zweeg als een mof.

Had de paus van Rome eerst gelachen om den eenvoudigen Duitschen monnik, weldra verliep het getij. De keurvorst van Saksen, Frederik de Wijze, kreeg namelijk van uit de „stad der zeven heuvelen" bevel, den Duitschen monnik naar Rome te zenden, opdat hij aldaar ondervraagd werd.

Frederik de Wijze was een groot vriend van Luther, zooals we vroeger reeds zagen. Hij vreesde, dat Luther levenslang achter slot en grendel zou moeten zuchten, of erger nog, zijn leven zou verliezen, wanneer hij de reis naar Rome ondernam.

Om zulks te voorkomen, trad hij met den paus in onderhandeling en wist hij

te bewerken, dat Luther in Duitschland onderzocht zou worden.

Een geleerd professor, Johannes Eck genaamd, wilde eerst nog eene poging wagen, om Luther tot andere gedachten te brengen. Deze geleerde daagde Luther namelijk uit tot een twistgesprek te Leipzig.

De professor van Wittenberg nam de uitnoodiging volgaarne aan.

Mijne jeugdige lezers en lezeressen zullen wel begrijpen, dat de beide professoren niet spoedig uitgepraat waren.

Gedurende 20 dagen redetwistten ze dan ook verscheiden uren des daags.

Wanneer Luther, met den Bijbel in de hand, aantoonde, dat Eck het mis had, erkende deze geen ongelijk, maar wist hij heel handig den dans te ontspringen.

Dat verdroot Luther eindelijk, zoodat hij Eck toornig toevoegde: „Gij ontvlucht den Bijbel, evenals de duivel het kruis!”

Bij het twistgesprek waren verscheidene belangstellenden tegenwoordig. Zoo o.a. ook Melanchton. Deze was een geleerde man. Aan de hoogeschool te Wittenberg was hij professor in de Grieksche taal. Daar hij groot belang stelde in den afloop van het twistgesprek, was hij naar Leipzig getrokken, om de beide redenaars te hooren. Hoewel Melanchton de scherpzinnigheid van Eck bewonderde, vatte hij eerbied en liefde op voor Luther, die zoo bezadigd en ernstig redeneerde, zich beroepende op het woord des Heeren. Van dezen tijd afaan, werden Melanchton en Luther innige vrienden. De vriendschap nam later nog steeds toe, zoodat ze boezemvrienden werden, als David en Jonathan.

Van Melanchton had Luther heel wat steun. De onverschrokken Luther werd vaak getemperd door den van nature schroomvalligen Melanchton. Was Luther soms te hevig, de kalme Melanchton wist dan bemiddelend op te treden en den gang der zaken nog ten beste te sturen.

Zoo zorgde de Heere, dat de Saksische hervormers elkander wederkeerig aanvulden.

Nu de vrienden van den paus Luther van geen ongelijk overtuigen konden, wilde

men hem op eene andere wijze onschadelijk maken. Men zou namelijk beproeven, den Duitschen monnik, die de wereld in rep en roer bracht, om te koopen.

De hoogste ambten werden hem aangeboden, veel geld werd hem beloofd, indien hij zijne geschriften herriep en als een gehoorzaam zoon der kerk in haren schoot terugkeerde.

Dit was echter kloppen aan eene doove-mansdeur. Vol verontwaardiging sloeg Luther de aanbiedingen van de hand. Een der pauselijke handlangers schreef dan ook aan den „Heiligen Vader”: „Deze Deutsche lomperd geeft om geld noch eereposten!”

Ook nu bleek weer, dat de zaak der hervorming de zaak des Heeren was en dat de Heere den strijders voor Zijne eer krachten verleende, om de beproeving manmoedig te weêrstaan.

Nu men Luther niet overtuigen of omkoopen kon, zou de paus eens probeeren, of hij den kampioen voor de hervorming zoover kon brengen, dat hij zijne wapens neerlegde.

De paus sprak namelijk den banvloek over Luther en zijne volgelingen uit. Door dezen banvloek werd Luther en allen, die hem aanhingen, buiten den hemel gesloten. De paus deed dus, of hij de hemelpoort kon openen en sluiten.

Op aanraden van Johannes Eck, die nog altijd boos op den hervormer was, werd deze banvloek over het hoofd van Luther uitgesproken. De bul of pauselijke brief werd op vele plaatsen evenwel niet aangeplakt. Op verscheidene plaatsen scheurde het volk de pauselijke brieven zelfs van de aanplakborden.

Luther stoorde zich weinig aan de uitspraak des pausen. Hij wist te goed, dat hij op den rechten weg wandelde en vreesde daarom den kerkvorst te Rome niet.

Den 10den December van het jaar 1520 was er heel wat beweging op de straten van de stad Wittenberg.

Rijk en arm, jong en oud stroomde naar de Elsterpoort. Ook Luther, gevolgd door de professoren en studenten van de hooge-

school te Wittenberg, begaf zich naar de stadspoort.

De belangstellenden en nieuwsgierigen schaarden zich om eene brandende houtmijt.

Aller oogen waren op professor Luther gericht, die den banvloek van den paus in de hand had. 't Was een groote brief, voorzien van de noodige pauselijke zegels.

Toen de vlammen opflikkerden trad Luther op de houtmijt toe en wierp de pauselijke

bul in de vlammen. De aanwezigen juichten en klaptten daarop in de handen van vreugde.

Luther brak door deze onverschrokken daad met den paus van Rome. De brief van het hoofd der christenheid achtte hij niet, maar gaf hij prijs aan het vuur. Was het wonder, dat zijne vrienden juichten, hoewel met vreeze, en zijne vijanden knarsetandden?

(Wordt vervolgd.)

DE WEG NAAR DEN TROON

(Uit het Engelsch.)

DOOR J. F. BUISMAN.

(Vervolg van bladz. 142.)

Het zij zoo, vadertje! Ik zal me klaar maken." En met die natuurlijke opgeruimdheid, die aan haar leeftijd eigen was, sprong ze de kamer uit, om zich voor 't vertrek gereed te maken.

Haar pleegvader vergezelde haar tot aan de plaats, waar hij haar eens als een klein, hulpeloos schepseltje gevonden had. Toen was 't winter, nu had de zomer 't landschap op zijn schoonst getooid. Bloemen en vogels, kleuren en klanken, schoone vlinders, 't korte leven vroolijk door fladderend, allerlei andere insecten, op vlugge vleugeltjes doorsnijdend de lucht, alles verkondigde de grootheid en goedheid Gods, die, hoewel de zonde hier woont, nog zooveel schoons op aarde ten toon spreidt. Jammer maar, dat diezelfde zonde nog zoo vaak oorzaak is, dat ook dát schoone door ruwe menschenhand vernield, door menschen voet wreed vertreden wordt. Ook hier zou straks de rust verstoord worden door 't ruwe krijgsrumoer en 't waren juist de berichten hier-

over, die de heer Skovronski hadden verontrust. 't Meest verontrust met het oog op zijn pleegkind. Hij had gemeend, dat ze in de afgelegen woning van zijn zuster veiliger zou zijn dan in de stad, die misschien spoedig de begeerlijkheid van den vijand zou opwekken. Die vijand was hier de Czaar, Peter de Groote, die lang gevlast had op 't bezit der landen aan de Oostzee en thans daarvoor weer het zwaard had aangegord.

Op de gedenkwaardige plek gekomen, knielde Katharina neer.

„Geef me uw zegen, vader, hier, op deze plaats," sprak ze op bewogen toon. „Hier hebt ge het eerst mijn zwakke kreten gehoord. Moge God de gebeden hooren, die ik voor uw geluk opzend. Hij zal naar mijn stem hooren, even als gij er toen naar gehoord hebt, ja, nog veel eer, want Hij neigt Zijn oor, tot degenen, die Hem aanroepen. De Heer vergelde u alles, wat gij voor mij gedaan hebt; Hij verlange uw dagen, opdat ge nog veel zegen en geluk moogt verspreiden, voor allen die u omringen." En de tranen vloeiden over haar wangen, nu 't oogenblik daar was, dat ze van den

VAN VRIENDEN TOT VIJANDEN

of Hoe de liefde overwint

DOOR

J. KUIPER.

HOOFDSTUK IV.

**Wat er met de schaatsenrijders op den vijver gebeurde
en de gevolgen daarvan.**

(Vervoly en slot van bladz. 161.)

Twee maanden waren weder voorbij gegaan en het heerlijke Kerstfeest was aangebroken. Toen de Kerstvacantie voorbij was, begon de wedstrijd naar de zoozeer begeerde beurs eigenlijk.

Hoevelen er ook naar dongen, toch twijfelde er niemand aan, dat één van beiden de beurs kreeg, Herbert of Harvey. Tegen het eind van Februari begon het hard te vriezen, tot groote vreugde dergenen, die geklaagd hadden over den ongewonen zachten winter, welke nog geen ijsvermaak had geschonken. Het scheen echter, dat de wintervorst vergoeden wilde, wat hij tot dusver had onthouden. Hij begon zóó streng te heerschen, dat na weinig dagen slooten en vaarten sterk genoeg waren, om er over te gaan. Als zoovele anderen zochten ook de schooljongens hunne schaatsen op. Een week was het ijsvermaak in vollen gang geweest, of het weder sloeg om. Het begon wel niet sterk te dooien, maar langzamerhand kwamen er in het ijs toch plaatsen, die niet meer te vertrouwen waren.

Niet ver van de school was een groote vijver, met een eilandje er in. Om het eilandje was het zeer diep, maar het ijs was er gewoonlijk niet zeer sterk en nu te minder, nu de dooi ingevallen was. Dr. Mowbrey had zijnen leerlingen er op

gewezen, dat zij niet bij het eiland moesten komen en zelfs teekens bij de zwakke plaatsen laten zetten.

Het was Zaterdagmiddag en de jongens behoeften niet naar school. De meesten hunner waren dan ook op den vijver, zich met schaatsenrijden of anderszins vermakkende. Den vorigen nacht had het gesneeuwd, waardoor het ijs voor het schaatsenrijden er niet beter op was geworden. Aan de eene zijde van het eiland, waar eenige boomen stonden, was, dank zij de beschutting dier boomen, weinig sneeuw gevallen. Het ijs was er dus nog mooi en ook had men er weinig last van den wind. De scholieren hadden daarom allen lust, zich daar te vermaken, doch ze wisten, dat het een verboden plaats was en volgden daarom hunne begeerte niet op. Toen het begon te schemeren, waren de meeste jongens reeds vertrokken. Alleen Harvey, Herbert en een half dozijn andere leerlingen bevonden zich nog op het ijs. Harvey stelde aan een paar zijner kameraden voor, om bij het eiland schaatsen te rijden. „Het is een schande,” zeide hij, „dat wij op die mooie plaats van middag nog niet gereden hebben en haar ongebruikt hebben laten liggen.”

„Dan krijgen wij straf” antwoordde er een. „Bovendien is het ijs daar niet sterk.”

„Allemaal onzin,” riep Harvey. „Dr. Mowbrey maakt zich over alles ongerust. Hier is geen onderwijzer op den vijver en

dus kunnen wij gerust onzen gang gaan.”

„Als gij eerst gaat, dan zullen wij u volgen,” zei een andere knaap tot Harvey.

„Wel zeker wil ik eerst gaan. Meent ge, dat ik iets vragen zou, wat ik zelf niet durf ondernemen?” En dit zeggend, reed Harvey op het eiland toe. Reeds was hij het onveilige teeken voorbij en gleed hij over het gladde, schoone, doch verboden ijs, toen in eens een gekraak werd gehoord, waardoor de jongens, die hem volgden, verschrikt werden en zoo haastig mogelijk terug keerden. Harvey stond even stil. Een tweede, nog sterker gekraak deed zich hooren. Ook Harvey wilde nu terug keeren, doch het was te laat. Het ijs brak en onder een luid geschreeuw verdween de ongehoorzame knaap in de diepte. De anderen snelden toe, om hem te helpen, doch een der jongens waarschuwde, om niet te dicht bij de opening te komen, of zij zouden er allen instorten. Sommigen snelden nu naar den kant van den vijver, om hulp te roepen, doch de huizen stonden ver af en nergens waren menschen te bespeuren.

„Hij komt weer boven,” riep Martin, de jongen, die gewaarschuwd had, dat men niet op de opene plaats moest aanrijden. „Hij kan niet zwemmen, maar hij houdt zich aan het ijs vast.” En terwijl hij dit zeide, wist Harvey werkelijk al worstelende weder boven te komen en zich aan het ijs vast te klemmen. Het ijs brak echter telkens af, als hij het probeerde, uit het water te komen. Hij schreeuwde erbarmelijk om hulp, doch niemand was in staat, hem die te verleen.

„Laat ons onze hals- en zakdoeken aan elkander binden en daar zoo een touw van maken,” riep Martin. En in een oogenblik waren doeken van allerlei soort aan elkander geknoopt en in een soort touw herschapen. Maar wie durfde het nu te wagen, Harvey het touw toe te brengen?

„Geef mij het touw,” zeide Herbert, „ik ben lichter dan gij allen. Ik zal het hem brengen.” En de daad bij het woord voegend, reed hij voorzichtig op Harvey

toe en wierp dezen het koord toe. De drenkeling klemde er zich wanhopig aan vast en al de jongens begonnen nu aan het andere einde zoo hard te trekken als zij maar konden. Harvey kon echter niet op het ijs komen. Telkens als hij het probeerde, brak het weer af. Eindelijk had hij de eene knie op het ijs, doch terwijl hij er ook met de andere op zocht te komen, brak het ijs weder en verdween hij weer in de diepte. Al de jongens zagen dit met schrik aan. Ze waren allen ten einde raad. Herbert ging plat op het ijs liggen, kroop zoo dicht mogelijk naar de opening en stak zijn arm in het water, om Harvey te grijpen. Werkelijk gelukte het hem ook, de hand van den drenkeling te vatten. Hij wist dezen boven het water te halen, doch toen hij hem ook op het ijs wilde trekken, brak het ijs nogmaals en Herbert verdween met Harvey in de diepte. Op dat oogenblik kwam de tuinman Jones aansnellen, gevolgd door Dr. Mowbrey en anderen. Een aantal touwen brachten zij mee. Jones was een eerste zwemmer. Hij wierp zijn jas uit, snelde naar de opening en volgde de twee drenkelingen in het water. Het waren oogenblikken van bange verwachting. Geen ander geluid werd er gehoord, dan het geplas in het water. Weldra werd Jones gezien, met een jongen in zijn armen. Het was Harvey, die weldra op het eilandje en van daar naar de woning van Dr. Mowbrey was gebracht. Maar Jones werk was nog niet ten einde. Voor de tweede maal stortte hij zich in het water. Weder ontstond er een ademlooze stilte onder de omstanders. Daar kwam Jones weer boven, doch nu — met ledige handen. Toch gaf hij den moed niet verloren. Met kracht sloeg hij rondom zich het ijs stuk. Dr. Mowbrey moedigde hem aan en riep:

„Red den armen knaap. Doe wat ge kunt, Jones. De knaap moet gered worden.”

Jones duikelde wederom onder, overal om zich heen grijpend. Gelukkig kwam hij spoedig weer boven en nu met Herbert in zijne armen, aan wien geen leven meer

te bespeuren was. Men legde den knaap n het gras op het eiland. Zijn gelaat, beschenen door de laatste zonnestrallen, was doodelijk bleek. De jongens verzamelden zich om hem heen en staarden hem met droefheid aan. Dr. Mowbrey nam hem op en snelde met hem naar zijn huis, waar de ontboden geneesheer en Dr. Mowbrey's vrouw al het mogelijke deden om de bijna geweken levensgeesten van Harvey weder op te wekken. Juist was deze begonnen weer eenig teeken van leven te geven, toen Dr. Mowbrey kwam binnen snellen met de tengere gestalte van Herbert op zijnen schouder. Herbert werd op een ander bed dicht bij Harvey nedergelegd. Om Herbert weder bij te brengen was moeilijker, dan dat met Harvey het geval geweest was. Herbert was wel niet zoo lang in het water geweest, maar hij was niet zoo sterk als Harvey en kon dus minder doorstaan. Langen tijd twijfelde men, in weerwil van alle moeite, die men deed, of hij nog wel leefde. Men had om zijne moeder gezonden. Zij was de eerste, die een teeken van ademhaling aan hem bespeurde. „Gode zij dank,” zuchtte zij. Het leven was er nog en daarmee de hoop, om hem te behouden. Eén vooral was er, die zich over dit levensteeken van Herbert verblijdde. Het was Harvey. Deze had geheel zijn bewustzijn terug gekregen en lag stil op het bed, met zijn aangezicht naar Herbert gekeerd. Langzamerhand herinnerde hij zich alles wat voorgevallen was: de vijver, het schaatsenrijden, zijn waagstuk, de verboden plaats op het ijs, het breken van het ijs, zijn ploffen in het koude donkere water, al deze herinneringen doorkruisten zijn brein. Dan dacht hij weer, hoe hij snikte om adem, zijn worstelen om het leven, het breken van het ijs, telkens als hij er bij op wilde klauteren en hoe de verschrikkingen des doods reeds over hem kwamen. Met eene siddering sloot Harvey de oogen en beproefde, doch te vergeefs, al deze herinneringen weg te dringen. Hij was gered geworden en hij begreep, dat de knaap in het andere bed

daartoe veel had bijgedragen. Wie was het? Hij wist het eerst niet, daar er te velen om het andere bed stonden. Ten laatste zag hij juffrouw Walters en hoorde hij haar zucht van dank aan God, toen ze over het bed van haar zoontje was nedergebogen. En uit dat alles maakte hij op, dat Herbert hem geholpen had.

Na eenigen tijd herkende Herbert zijne moeder en Dr. Mowbrey en een weinig later hoorde Harvey hem zeggen:

„Is Harvey gered? Ik zou niet gaarne willen, dat hij verdronken was.”

„Ja mijn jongen,” antwoordde Dr. Mowbrey, „de Heere is geloofd, hij is gered.”

„Ik kon hem niet houden,” zeide Herbert. „Ik was niet sterk genoeg om hem te redden.”

„Toch heeft de docter verzekerd, dat de weinige oogenblikken, dat gij hem boven water hebt gehouden, zijn leven heeft gered. Indien ge dat niet gedaan had, Harvey zou te lang onder water zijn geweest en zeker verdronken zijn. Doch ge moet nu zwijgen, want te veel spreken zou u hinderen.”

Harvey lag met zijne oogen dicht. Men meende, dat hij sliep, doch hij was wakker en geen woord van wat Dr. Mowbrey tot Herbert had gezegd was hem ontsnapt.

Den geheelen nacht lag Harvey wakker. Hij wenschte als Herbert te slapen, maar hij kon den slaap niet vatten. Hij keerde zich om en om, doch hij was wakker en hij bleef het. Onwillekeurig dacht hij aan alles, wat in den laatsten tijd met hem gebeurd was. Hij herinnerde zich al het verdriet, dat hij Herbert, den vaderloozen knaap, had aangedaan en die hem toch nooit iets misdaan had. Hij herinnerde zich, hoe hij Herbert steeds geplaagd had met diens kleine en zwakke gestalte en hoe hij hem eens geslagen en geschopt had, omdat Herbert voor hem niet stelen wilde. En toch had die zwakke knaap zich niet op hem willen wreken, integendeel, had deze zijn leven gewaagd, om hem te redden.

En nog andere gedachten kwamen bij Harvey op. Hij vroeg zich zelve af: Als

ik eens verdronken was, waar zou ik dan nu geweest zijn? En zijne zonden benaauwden hem. Hij wist het: hij had de eeuwige toorn Gods verdiend, hij was niet waardig de eeuwige zaligheid te beërven. Zijn geweten klaagde hem aan en voor het eerst ontstond bij hem een vragen naar de genade, die is in Jezus, onzen Heere. Ten laatste viel hij in een onrustigen slaap; hij droomde een vreemden droom. Hij meende, dat hij wederom in het water lag en Herbert met hem. Te zamen zonken zij al dieper en dieper en verder en verder van de wereld boven hen. Op het laatst werd hij met een luiden schreeuw wakker en zag hij juffrouw Walters naast zijne legerstede staan, die hem trachtte te vertroosten en tot rust te stemmen.

„O, het was zulk een akelige droom,” zeide hij.

„Zal ik je wat voorlezen?” vroeg juffrouw Walters. „Dat kan je wat andere gedachten geven en misschien krijgt ge dan ook, evenals Herbert, een kalmen slaap.”

„Herbert slaapt kalm, omdat hij beter is dan ik,” antwoordde Harvey. „Ge weet niet, hoe onvriendelijk ik hem behandeld heb. Als ge het wist, dan zoudt ge mij haten.”

De knaap had berouw over zijn kwaad en juffrouw Walters zag, dat hij gelukkiger zou zijn als hij zijn hart eens vrij uit kon storten. Zij verzekerde hem, dat ze hem niet haten zou, hoeveel leed hij haar Herbert ook had aangedaan. De Heiland, zei ze, haatte ook niet, hoe men hem ook kwelde en vervolgde. En wij moeten, op des Heilands voorbeeld, ook zegenen, die ons vloeken, ook voor hen bidden, die ons vervolgen en geweld aandoen.

Uit dit alles putte Harvey den moed, om alles te belijden, wat hem op het hart lag. Hij bekende, hoe hij steeds op Herbert jaloers was geweest en niet kon dulden, dat deze zich zoo inspande, om de beurs te verkrijgen. Het smartte hem, hoe hij zijn zwakke mededinger steeds had gekweld en gedwarsboomd. Ook deelde hij mede, wat er bij den tuin was voorgeval-

len en hoe toch Herbert toen zooveel beter dan hij had gehandeld.

Toen de weduwe dit alles hoorde, wist ze niet, waarover ze zich meer verblijden zoude, over dat het leven van haar zoon was gespaard gebleven, of over dat hij zich steeds zoo flink naar de lessen door haar en zijnen vader hem ingescherpt, had gedragen. Ze hoopte, dat deze nacht voor Harvey de dageraad eens nieuwen levens mocht zijn. Ze sprak hem daarom van Gods gerechtigheid en heiligheid, maar ook van Gods genade en liefde in Christus Zijnen Zoon. Ze nam de H. Schrift en las hem voor van den Goeden Herder en het afgedwaalde lam, tot hij eindelijk in een gerusten, gezonden slaap viel. Het was reeds laat in den morgen, toen hij ontwaakte. Hij bevond zich toen met Herbert alleen in de kamer, daar juffrouw Walters even naar hare woning was gegaan. Harvey was de eerste, die het zwijgen verbrak.

„Herbert,” zeide hij, „wat was het best van u, dat ge voor mij uw leven gewaagd hebt. Ik heb het aan u niet verdiend. Ik heb u steeds geplaagd, somtijds u zelfs geslagen. Wilt ge mij vergeven? Wilt ge mij de hand drukken?”

De legersteden waren dicht genoeg bij elkander geplaatst, dat dit laatste kon geschieden. Herbert reikte Harvey de hand en de jongens waren verzoend. Van dezen tijd af was hunne verstandhouding een gansch andere. Vaak ging Harvey met Herbert naar de woning van dezen laatste. Harvey's moeder was dood en zijn vader was, door de drukke practijk als geneesheer, meest niet te huis. In huis moest hij dus meest met het dikwijls ruwe dienstvolk verkeerden, waarom juffrouw Walters, die sinds dien merkwaardigen nacht in zijn geestelijk heil zeer veel belang stelde, zich zijner meer en meer aantrok. Weldra had hij in juffrouw Walters een moederlijke vriendin gevonden en sleet hij in haar huis zijn gelukkigste uren. Ook in zijn omgang met de andere jongens bleek het, dat er eene omkeering in hem had plaats gevonden. Hij was niet meer de heersch-

zuchtige en twistlievende knaap van vroeger. Hij sloeg een kwelde zijne medeleerlingen niet meer, maar ging vriendelijk met hen om en hielp hen, zooveel hij kon. En ook hij zelf wist, dat er in hem eene verandering had plaats gehad sinds die weinige vreeselijke oogenblikken in het water, toen hij worstelde met den dood. Hij, die wist, dat zijn leven door Hooger hand was gespaard en van een wis verderf was gered, wilde in het vervolg een leven der dankbaarheid wijden, aan God gewijd.

Eindelijk was de tijd gekomen, voor het examen. Harvey wilde zich terugtrekken, opdat Herbert de beurs zou ontvangen, doch de laatste spoorde hem aan, dat niet te doen. Zoo studeerden dan beiden, evenals de anderen, ijverig door en toen het examen kwam, was Herbert verreweg de beste al stak ook Harvey zeer boven de anderen uit. Zoo kreeg Herbert dan de beurs en niemand verblijdde zich daarover meer dan Harvey, die er zijn jeugdigen

vriend, eens zijn vijand, hartelijk geluk mede wenschte.

Herbert bleef in het vervolg zeer voorspoedig in zijne studie en was reeds op betrekkelijk jeugdigen leeftijd predikant. Toen hij het beroep naar eene gemeente had aangenomen, kwamen zijne moeder en zijne zuster Mary bij hem inwonen en het was hem een groote vreugde, die twee te verzorgen en te ondersteunen, zooals zij hem zoolang liefderijk hadden verzorgd. Harvey werd later geneesheer in dezelfde stad, waar Herbert dominé was en diende den Heere óók in zijn practijk. Zoo vulden die twee vrienden elkander steeds aan, waar aan den één meer de verzorging der ziel en aan den ander die des lichaams was toevertrouwd. En hoewel beiden reeds lang overleden zijn, zijn thans nog de namen van Ds. Walters en van dokter Harvey in die plaats in gezegende gedachtenis, naar de belofte der H. Schrift:

„De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn.” (Spr. 10 : 7a.)

Gedachten van een Ezel over de Kermis.

Het was druk in de stad. Vooral in de straten, die op de openbare pleinen uitliepen, was het gedrang der menigte groot. Een paar ezellen, die op haar gewone bedaarde manier langs de straat voortgingen, hadden dan ook menigen stoot en duw te verduren, welke de grauwtjes echter, met de ongevoeligheid, aan hun geslacht zoo eigen, zoo geduldig verdroegen.

„Wat er toch te doen is?” zei een der langooeren, die eerst kort geleden van het

land gekomen was, en door den eigenaar Miko genoemd werd.

„Nu merk ik toch dat gij nog pas komt kijken,” antwoordde de oude die naast haar liep, en reeds jaren de stad doorgewandeld had. „Ik zal 't u zeggen: „de lieve kermis is weér aangebroken.”

„Kermis — wat is dat?” vroeg Miko nieuwsgierig.

„Dat is de naam van eene ziekte, die elk jaar op dezelfde tijden terugkeert,” onderwees de oude. „En bijna ieder wordt er door aangetast. 't Is eene epidemie, gelijk de geleerden zeggen.”

„Zijn al die menschen dan nu ziek?” vroeg Miko verwonderd,